

Natuur rond het Markdal

Info 06-400047219

Passiebloem

De blauwe passiebloem (*Passiflora caerulea*) is een klimplant uit Zuid-Amerika die je steeds vaker in tuinen ziet, maar ook daarbuiten. In Breda is hij op een paar plaatsen aangetroffen.

Vanaf 2013 tot 2020 werd de plant steeds meer verwilderd aangetroffen. De laatste jaren lijkt de toename te stabiliseren. De plant hoort tot de 'Passiebloemfamilie' die ongeveer 500 soorten telt. De één nog mooier dan de ander. De bestuivers van passiebloemen zijn veelal relatief groot zoals vleermuizen en kolibries. In Nederland blijken hommels en honingbijen het klusje ook te klaren. Het woord 'passie' heeft twee betekenissen, die ik altijd wat strijdig heb gevonden: hartstochtelijke liefde en lijdensverhaal van Christus. Het woord komt van Latijn 'pati' dat 'lijden' betekent. Het woord patiënt is hier ook van afgeleid. Die tegenstelling in betekenissen kun je verklaren door een paar tussenstappen te maken: lijden = heftig gevoel = hartstocht = liefde. Zo kan huilen, lachen worden. De soortaanduiding 'caerulea' betekent 'blauw'.

De passiebloem is aan zijn naam gekomen door kwezelarij van Spaanse missionarissen. Die zagen van alles in de bloem. Een voorbeeld daarvan is het volgende:” *Tussen de bloemkroon en stuifmeel zittende zadenkrans werd aangeduid als doornenkroon. De drie nagelvormige stijlen als de kruisnagels en de vijf stuifmeeldraden als de wondsteken. De stijl van de stamper de geselpaal. De verdeelde of*

*Bloem met Passie, in dubbele betekenis.
Foto Aad van Diemen*

handlobbige bladeren, de handen van het volk. De enkelvoudige, ingesneden bladeren werden als lanspunten gezien.”

De blauwe passiebloem houdt van een zonnige plek en kan daar ook vruchten voortbrengen, waaruit dus soms nieuwe planten groeien. De vrucht is eetbaar, maar niet erg smakelijk.

De windende stengel kan polsdik worden. Hij is tamelijk winterhard. Kwekers melden niettemin een levensduur van ongeveer vijf jaar.

**Aad van Diemen – Natuurgids IVN
Mark&Donge 278**

Dynamisch water laat buitenbocht afkalven en in binnenbocht zandbank aangroeien. Dat geeft natuur in nieuwe hoofdstroom!

Markandalletjes

* IJsvermaak staat weer vol met water, bijna kortste dag, langste nacht, volle maan en de vorst kan komen!

* Onverlaten dumpen twintig zakken oud kleding in bos bij Strijbeek. Wie heeft

gouden tip? * Succes voor natuurvereniging Natuur&Landschap Gilze-Rijen (NLGR). Burgerinitiatief Wouwervallei lever dankzij grondeigenaren en heel veel organisaties 5 ha natuur bij Gilze op! Weer een

stukje van de Gilzerwouwerbeek natuurlijk! Dankzij doorzettende burgers! Mooi begin 2025 met graven en aanleg natuur! Een 'wouw' is Gils voor 'vijver'.

* Minister Mona Keizer schaft diervriendelijke woningbouw met nestgelegenheid vogels af! Dus meer 'woningnood'.

* Klaar voor natuur in het voorjaar? Doe mee aan Cursus 'Blik op de Natuur'. Zowle in Bavel (dinsdags) als Oosterhout (donderdag). Zes avonden en vier excursies. Van 25 maart tot 22 mei. Brede opzet, gericht op beleven, zelf kijken, onderzoeken, leren en zo meer genieten. Zie website IVN Mark&Donge.

* Natuur laat zijn kracht zien in vrijstromende Mark (nee, niet de vorige premier). Oevers kalven in buitenbocht af en in binnenbocht groeien zandbanken aan. Dynamische natuur zoals bedoeld!

* Natuurgidsen cursus IVN met succes door 27 nieuwe enthousiaste Natuurgidsen afgerond. Na anderhalf jaar intensief werken groot succes. Proficiat nieuwe gidsen en het cursus team met Dolfje Begeer! We gaan er allemaal profijt van hebben!

* Staatsbosbeheer meldt Hazelwormen in Ulvenhoutse Bos! Is hagedis zonder pootjes. Leeft hier wel, maar te zien ..... bijna nooit!

* Initiatief Galderse OERGROEN! Project Voedselbos roept vrijwilligers op voor aanplanten op 28 december 10-16u. Bij Moerstraat 5. Vanuit gezonde bodem, gezond beheer en uiteindelijk gezond voedsel voor deelnemers. Info: www.oergroen.nl.

* Traditionele eindejaarsplantenjacht! Zondagmiddag 29 dec. 13u30. Door opwarming aarde steeds meer kans op deze laatbloeiërs! Aanmelden IVN Mark&Donge

* Vogels: In Markdal, bij Galder luidzingende Cetti's zanger en krassende Grote Zilverreiger. Bij Bieberg drie Wintertalingen en vijftientig Watersnippen, maar geen minuscuul Bokje, ook niet 'onder de laars'.

* Voor iedereen fijne, gelukkige en duurzame Kerstmis, vanuit het hele stukjesschrijvers-team!

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge

Hazelworm leeft in Ulvenhoutse Bos. Maar niet te zien!
Foto Iris van der Vlerk